

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 29Pc/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7724200703
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Marianna Kertéssová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2024:7724200703.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňou JUDr. Ing. Mariannou Kertéssovou, v rodinnoprávnej veci osoby oprávnenej na výživné A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, právne zastúpená JUDr. Ľubošom Kizivatom, advokátom so sídlom Sama Chalupku 6912/16C, Michalovce proti povinnej platiť výživné A. D., nar. X.X.XXXX, bytom E. XXXX/XX, F., v konaní o určenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Povinnú platiť výživné z a v ä z u j e povinnosťou prispievať na výživu oprávnenej na výživné sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené dieťa, ktorú sumu je povinná prispievať k rukám oprávnenej na výživné vždy do 15-tého dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc 1.3.2023.

II. Dlžné výživné n e u r č u j e.

III. Vo zvyšnej časti návrh oprávnenej na výživné z a m i e t a .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Osoba oprávnená na výživné (ďalej len navrhovateľka) sa návrhom podaným na tunajší súd dňa 12.2.2024 domáhala určenia výživného od osoby povinnej platiť výživné vo výške 150 Eur mesačne od podania návrhu.

2. Návrh odôvodnila tým, že je plnoletou dcérou povinnej platiť výživné. Mala otca, ktorý zomrel. V dôsledku úmrtia otca je jej vyplácaný polosirotský dôchodok vo výške 91,10 € mesačne. Jej matka žije v Poprade. Žila s ňou v spoločnej domácnosti, pričom s nimi žil aj druh povinnej platiť výživné G. B. ako aj 3 ďalšie mal. deti povinnej platiť výživné. V uvedenej dobe od mesiaca jún do mesiaca december 2023 tam navrhovateľka navštevovala Strednú internátnu školu v meste F. H. I. J. XXXX/XX, pričom časť týždňa počas vyučovania bývala na internáte a najmä počas víkendov žila s povinnou platiť výživné v jej domácnosti. V uvedenej dobe mala príjem z polosirotského dôchodku vo výške 91,10 € a príjem zo sociálneho štipendia, ktoré jej vyplácala stredná škola v Poprade vo výške 60,- € mesačne. Spolu bol v uvedenej dobe príjem navrhovateľky vo výške 151,10 € mesačne. Nakoľko jej matka denne pila, tak všetky jej finančné prostriedky vždy zobrala a použila ich na alkohol pre seba ako aj pre jej druhu. Druh povinnej platiť výživné ju prakticky v mesiaci december 2023 vyhodil z obydľia v Poprade a navrhovateľka tak bola nútená odísť. Následne prišla do Michaloviec (cestovala bez zaplataenia – na čierno) a bola bez ubytovania a bez peňazí a asi po dobu asi jedného týždňa na ulici a bola prakticky bezdomovkyňou. Po týždni oprávnenú na výživné na ulici spoznala jej známa osoba, ktorá sa jej snažila pomôcť a pomohla jej zabezpečiť ubytovanie a pomoc v neziskovej organizácii MOST n. o. , kde ju uvedená organizácia prijala a zabezpečila a aj toho času zabezpečuje pomoc, ubytovanie, stravu a pomáha jej pokračovať v štúdiu na strednej škole a pri zabezpečení zdravotnej starostlivosti.

Toho času je ubytovaná v uvedenej organizácii v rodinnom dome v Iňačovciach, kde sa zdržiava počas víkendov a počas jej choroby. Počas týždňa je ubytovaná na internáte v K. a navštevuje Strednú spojenú školu internátnu v Michalovciach – odbor kuchárka, cukrárka, pričom je žiačkou 3. ročníka. Uvedená organizácia jej pomáha pri vybavovaní podkladov na priznanie sociálneho štipendia, avšak ku dnešnému dňu ho ešte nezískala. Navrhovateľka má príjem z titulu polosirotského dôchodku vo výške 91,10 € mesačne. Má tieto pravidelné mesačné výdavky a to:

- náklady na ubytovanie a stravu počas víkendov v Iňačovciach – 125,- € mesačne
- náklady na ubytovanie počas týždňa na internáte – 9,96 € mesačne
- náklady na stravu počas týždňa na internáte – 57,40 € mesačne (14,35 € počas jedného pracovného týždňa x 4 = 57,40 €)
- náklady na odborný výcvik – 2,50 € mesačne
- náklady na vreckové – 15 € mesačne (nepoberá, nakoľko nemá fin. prostr.)
- náklady na hygienické potreby – 30,- € mesačne
- náklady na cestovné medzi domovom a internátom – 13,60 € mesačne (8 x 1,70 € = 13,60 €)
- náklady na ošatenie cca 50,- € mesačne
- náklady na lieky a na zdravotnú starostlivosť – 20,- € - 50,- € mesačne (navrhovateľka navštevuje nefrológa, v noci je plienkovaná, bežné ochorenia a pod.)

Nevyhnutné mesačné výdavky spolu: 323 € mesačne.

Je odkázaná na finančnú pomoc zo strany iných ľudí a organizácie v ktorej je ubytovaná, inak by ich uhrádzať nevedela. Povinná platiť výživné má príjem z titulu poberania rodinných prídavkov vo výške 240,- € mesačne a dávky v hmotnej núdzi vo výške cca 462,- € mesačne. Príjem povinnej platiť výživné je spolu : 702 € mesačne. Povinná platiť výživné nepracovala a nepracuje, denne užíva alkoholické nápoje. Povinná platiť výživné má 3 ďalšie vyživovacie povinnosti.

3. Osoba povinná platiť výživné sa vyjadrila k návrhu oprávnenej na výživné podaním doručeným súdu dňa 29.2.2024, v ktorom uviedla, že je nepravdivé tvrdenie o jej každodennom užívaní alkoholu alebo tvrdenie navrhovateľky, že nemala čo jesť, keďže v chladničke bolo všetko potrebné. Počas toho ako navrhovateľka s ňou žila v spoločnej domácnosti boli s ňou len problémy. Vždy utekala do Michaloviec s tým, že na ňu bola privolaná polícia. Zároveň nie je pravda, že nikdy nepracovala a vyhodila ju na ulicu, keďže navrhovateľka po skončení vyučovania sama odišla do Michaloviec. Okrem navrhovateľky má ďalšie 4 deti. L. E. sa momentálne nachádza v ústave na výkon trestu odňatia slobody. M. B., nar. XX.XX.XXXX navštevuje 9 . ročník základnej školy. Jej výdavky pozostávajú: nájom – 157 €, elektrina 58 €, komunálny odpad- 50 €, hygiena 30€, oblečenie 60 €. E. B., nar. XX.X.XXXX navštevuje špeciálnu školu, nakoľko má strednú a ťažkú retardáciu. Ďalej má syna K.. Jej druh G. B. má príjem 150 Eur. Počas pestúnskej starostlivosti navrhovateľka taktiež utekala z domu a tvrdila, že nemá čo jesť.

4. Súd vec prejednal na pojednávaní v neprítomnosti povinnej na výživné podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), pretože povinná platiť výživné bola riadne a včas predvolaná, v podaní doručenom súdu 11.3.2024 neprítomnosť ospravedlnila a súhlasila s prejednaním veci v jej neprítomnosti. Zároveň uviedla, že žije v sociálnom byte mesta Poprad, ktorý pozostáva z jednej izby. V spoločnej domácnosti žije s tromi maloletými deťmi a druhom G.. Ich príjmom je dávka v hmotnej núdzi. Jej syn M. navštevuje pravidelne psychológa z dôvodu výchovných problémov. Sú pod dohľadom sociálnych pracovníkov mesta a kurately. Majú ustanoveného osobitného príjemcu, ktorý im vydeľuje mesačné financie. Ich príjem im sotva postačuje na pokrytie všetkých potrieb. Navrhovateľke zabezpečovala starostlivosť tak ako najlepšie vedela. Sama sa rozhodla odísť.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom oprávnenej na výživné , oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Právny zástupca oprávnenej na výživné na pojednávaní konanom dňa 13.3.2024 súdu uviedol, že trvajú na podanom návrhu. Vzhľadom na stanovisko matky, že je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi navrhli, aby súd určil výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima. Zopakoval, že jediným príjmom navrhovateľky je sirotský dôchodok vo výške 91,10 Eur mesačne. Výdavky predstavujú sumu 323 Eur. Po odpočítaní jej príjmu z uvedených výdavkov jej ostávajú ešte nevyhnutné výdavky vo výške 231 Eur. Navrhovateľka si vybavuje aj sociálne štipendium a dávku v hmotnej núdzi. Napriek tomu je však potrebné určiť výživné aspoň v minimálnej miere.

7. Navrhovateľka na predmetnom pojednávaní súhlasila so všetkým, čo predniesol je právny zástupca.
8. Z potvrdenia o návšteve školy vydaného Spojenou školou internátnou, J. XX, K. zo dňa 5.2.2024 súd zistil, že oprávnená na výživné je v školskom roku 2023/2023 žiačkou 3.A triedy učebného odboru obchodná prevádzka – práca pri príprave jedál.
9. Z potvrdenia o pobyte vydaného obcou Iňačovce zo dňa 4.1.2024 súd zistil, že oprávnená na výživné je prihlásená v danej obci na prechodný pobyt od 4.1.2024 do 4.7.2024.
10. Zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby uzatvorenej dňa 1.1.2024 súd zistil, že predmetom tejto zmluvy bola dohoda o podmienkach poskytovania sociálnych služieb poskytovateľom oprávnenej na výživné v zariadení spravovanom poskytovateľom, a to v Dome na polceste Most v Iňačovciach, č. 183, 072 11. Cena za poskytovanie služieb bola dohodnutá na 135 Eur mesačne vrátane 10 eurového mesačného paušálu za spotrebu energií s tým, že môže byť poskytnutá zľava 20 Eur mesačne počas obdobia, kedy je považovaná za študenta.
11. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne pobočky Michalovce súd zistil, že oprávnená na výživné je poberateľkou sirotského dôchodku vo výške 91,10 Eur mesačne.
12. Z prehľadu platieb za stravu pre študenta internátnej formy spojenej školy internátnej, J. XX, K. zo dňa 6.2.2024 súd zistil, že finančné vyčíslenie za stravu pre oprávnenú na výživné na jeden pracovný týždeň je 14,35 Eur.
13. Z potvrdenia vydaného Spojenou školou internátnou, J. XX, K. zo dňa 6.2.2024 súd zistil, že oprávnená na výživné platí mesačne za ubytovanie v školskom internáte 9,96 Eur mesačne.
14. Z potvrdenia vydaného Spojenou školou internátnou, J. XX, K. zo dňa 6.2.2024 súd zistil, že žiaci študijného odboru vrátane oprávnenej na výživné sa mesačne skladajú po 2,50 Eur na odborný výcvik.
15. Z cestovného lístka súd zistil, že suma základného cestovného za trasu Iňačovce – Michalovce činí 1,70 Eur.
16. Z lekárskej správy vydanéj ambulanciou pediatrickej nefrológie zo dňa 20.4.2023 súd zistil, že oprávnenej na výživné bola stanovená diagnóza N319 – Nervovosvalová dysfunkcia močového mechúra, bližšie neurčená.
17. Z potvrdenia vydaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce dňa 12.1.2024 súd zistil, že povinná platiť výživné poberá prídavok na dieťa vo výške 240 Eur mesačne.
18. Z potvrdenia vydaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce dňa 12.1.2024 súd zistil, že povinná platiť výživné poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 462 Eur mesačne.
19. Z rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 8P/45/2022-25 zo dňa 11.5.2022 súd zistil, že oprávnená na výživné bola zverená do osobnej starostlivosti svojej matky – osoby povinnej platiť výživné.
20. Z oznámenia o znížení známky zo správania žiačky zo dňa 27.6.2023 vydaného Spojenou školou internátnou súd zistil, že oprávnená na výživné v druhom ročníku mala za II. polrok školského roku 2022/2023 zníženú známku zo správania na stupeň 2 z dôvodu porušenia školského poriadku.
21. Podľa § 62 ods. 1 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon o rodine), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
22. Podľa § 65 ods. 3 Zákona o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.
23. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine; obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

25. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 65 ods. 3 Zákona o rodine, výživné pľnoletých detí upraví súd len na návrh.

27. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

29. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

30. Súd mal za preukázané, že návrh navrhovateľky je dôvodný, keďže jej príjmové a výdavkové pomery vyžadujú úpravu vyživovacej povinnosti zo strany súdu. Navrhovateľka sa toho času pripravuje na svoje budúce povolanie a nie je schopná sama sa živiť. Danú skutočnosť mal súd za preukázanú z potvrdenia o návšteve školy (č.l. 9). Vyživovacia povinnosť jej matky – povinnej platiť výživné vzhľadom na vyššie uvedenú skutočnosť trvá a nie je možné sa jej toho času zbaviť. Navrhovateľkin príjem predstavuje polosirotský dôchodok vo výške 91,10 Eur mesačne (č.l. 12). Jej nevyhnutné mesačné výdavky spolu predstavujú sumu 323 Eur, ktorá pozostáva okrem iného z výdavkov spojených s návštevou predmetného školského zariadenia či výdavkov na lieky a zdravotnú starostlivosť vzhľadom na jej diagnózu, ktorá vyžaduje kúpu zdravotníckych pomôcok. Predmetné ochorenie navrhovateľky mal súd za preukázané predloženým ambulantným nálezom (č.l. 16). Súd pri určení výšky výživného zároveň prihliadol na majetkové a príjmové pomery povinnej platiť výživné, ktorá sa v súčasnosti nachádza v nepriaznivej finančnej situácii, vzhľadom k tomu, že je poberateľkou pomoci v hmotnej núdzi. Povinná platiť výživné má tri vyživovacie povinnosti a žije s druhom v sociálnom byte mesta Poprad. Daná situácia jej neumožňuje platiť výživné vo vyššej sume, preto súd vzhľadom na ust. § 62 ods. 3 zákona o rodine určil výživné v minimálnej miere, ktoré je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na výšku svojho príjmu. Výživné v minimálnej miere bolo zároveň navrhnuté aj právny zástupcom navrhovateľky na pojednávaní konanom dňa 13.3.2024. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľky zamietol.

31. O trovách konania rozhodol súd v súlade s § 52 z. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je oprávnená podať odvolanie povinná platiť výživné, pretože všetky ostatné osoby oprávnené podať odvolanie sa po vyhlásení rozsudku vzdali odvolania (§ 368 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 CMP).